

דבר המערכת

יום ב' דברים, באוהל רבינו בנינו

בשב"ק זו פרשת דברים ט באב יומא דהילולא דרבינו בעל החוזה מלובלין זיע"א, אחד מרבתי הגדולים של רבינו בעל הבני יששכר זיע"א, תלמידו של מרן בעל ה"נועם אלימלך זיע"א,

התועדותו של רבינו רבו ה"חוזה" אירועה בהיותו רבה של ריביטיטש, ומעשה שהיה כך היה: סמוך לריביטיטש, גר יהודי אחד, שהיה חשוך בנים במשך כעשרים שנה, כאשר הגיעה אליו השמועה כי בלובלין ישנו רבי גדול ומפורסם אשר רבים נושעו על ידי תפילותיו וברכותיו, החליט לנסוע אליו, בחשבו אולי יוכה גם לברכה להיפקד בזרע של קיימא, ומכיון שיהודי זה שמע שכתבת פתקא כרוכה לעיתים בנתינת שכר טרחה לבקאים בכך - ואין ביכלתו לתנו, החליט לגשת לריביטיטש הסמוכה, בה ישנו רב, ויבקש לכתוב לו "פתקא" תמורת כמה פרוטות, שמוכן שרבינו נענה לבקשתו.

בבוא יהודי זה אל הקודש פנימה ומסר לידי החוזה את ה"פתקא" שלו, הכיר ה"חוזה" ברוח קדשו כי אדם קדוש כתבה.

וישאל את היהודי: מי כתב את ה"פתקא" הזאת? הכפרי הזה חשב לתומו שהרבי יודע לקרוא רק את כתב ידו של הגבאי, ועל כן שואלו מדוע לא נתן לגבאי שלו לכתוב את ה"פתקא", והשיב בפשטות: ה"רעבעל" בריביטיטש כתב את ה"פתקא".

אתה כבר לא צריך את ברכתי, מיד בעת כתיבת ה"פתקא" זכית לישועה, לה אתה זקוק. אמר לו החוזה ליהודי, שעמד כולו נדהם ונפעם, ונרגש משמיעת הבשורה הזאת, אך החוזה לא הסתפק בזה, הוא רצה מאוד כי נשמה גדולה כדוגמת זו של רבינו, שעתה נודע לו על היותה בעלמא הדין והימצאו במדינתו, תסתופף בצלו, כדי שתעלה יותר ויותר במדרגותיה.

ויפנה אל היהודי באמרו: כשתחזור לביתך, תפרוס בשלומו של הרעביל שלך ותאמר לו שהנני חפץ לראותו.

הכפרי שב מיד על עקביו, ואף בחפזה לריביטיטש לבית רבינו כדי למסור לו את דברי ה"חוזה" בשמוע זאת רבינו, אמר: זה עידן שנפשי חפצה לבקר איש אלוקים קדוש זה בהיכלו ולחזות בנועם פני קדשו, אלא בהיותי תלמיד הרבי ר' מנדלי מרימנוב, המקפיד על תלמידיו באם הם נוסעים לצדיק אחר, על כן נמנעתי עד היום מלכת ללובלין, ברם עתה לאחר שמעי את דברי ה"חוזה" וגם נפשי משתוקקת מאוד לראותו, אשים פעמי בדרך לובלינה.

בבוא ללובלין פנה מיד לבית החוזה, בהכנסו אל הקודש פנימה היתה שם חבורה מבחירי תלמידיו ובתוכם רבי נפתלי מרופשיץ, בשמוע החוזה מי הוא, הושיבו לצדו בראש השלחן, תוך כדי שיחתם, הגיש לו החוזה כיבוד ומשקה בגביע כסף, לאחר שתיית לחיים המשיך רבינו לגעת בגביע הריק כשהוא מקיש מדי פעם באצבעותיו על דפנותיו החיצוניות, בראות זאת רבי נפתלי מרופשיץ, התפלא על כך מאוד בהרהורו "כיצד מהין אברך צעיר להתנהג כך, לאחר שהרבי כבדו כל כך לשבת לידו ולהשמיע קולות על ידי הקשות בגביע", הדבר חרה לו מאוד, עד שהוא גמר אומר בנפשו, כי לאחר שהאברך יעזוב את החדר, יגש אליו יחד עם כל החברה קדישא, וינזפו בו על התנהגותו זו.

אגרא דכלה

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל, אומרו אל כל ישראל ולא אל בני ישראל, דהנה פירשנו הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא [ויקרא יט ז], דהנה המוכיח כשמוכיח את חברו מחויב להוכיחו באופן שלא יעורר קטרוג על הנוכח בהזכירו עוונותיו, והנה הוא מחויב להוכיחו בהשכל שאל הנוכח יהיה במוכן דברי קנטורין על אשר לא טוב עשה, ובכדי שלא יתעורר קטרוג יהיו דבריו בהשכל שיהיה במוכן מדבריו ללמד עליו זכות לפניו ית', וכן שמעתי מצדיקי הדור וחכמי האמת, ושמעתי שהרב הק' המגיד המפורסם מוהרי"מ מזלאטשוב זצוק"ל כשהיה דורש והיה מוכיח את העם, היה הופך פניו ואמר רבש"ע ענה עמך הם שלמים הם וראויים הם, והנה הם חפצים מאוד לעשות רצונך, ומה שאני מקנטר אותם הוא בעבור כבוד שמך שיתאמצו מאד במצותיך וכיוצא בדברים. וזה פירוש הפסוק לדעתי הוכח תוכיח את עמיתך, ותראה לעשות באופן שלא תשא עליו חטא, שלא יתנשא החטא לחול עליו העונש ח"ו:

והנה בזה יובן אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל, היינו כפשוטו, לישראל לא אמר להם שחטאו רק רמז להם המקומות שחטאו וממילא יבינו, ובכדי שלא יתעורר קטרוג כוונתו היה ג"כ אל כל ישראל..

ואצוה אתכם בעת ההוא את כל הדברים אשר תעשו. והנה כבר כתבנו כמה פעמים בשם צדיקי דורותינו מקובל מפה אל פה, שכל מה שאדם רואה ושומע מראין לו דוגמתו, כגון אם רואה אדם עובר עבירה ח"ו, על כרחך יש בו גם כן דוגמת אותו העבירה, וזה הוכיח תוכיח את עמיתך [ויקרא יט ז] שגם אתה תוכיח את עצמך עם עמיתך, כי לולא שזה כך לא הראונו מן השמים כל אלה, והנה בבוא לפני הדיין איזה דין עסק גזל וחמס ורואה שאינו מבין הפסק הלכה, על כרחך שמך דבר נמצא בו כנ"ל, ובודאי ביותר יש לו לחוש שיש בו מדוגמת אותו הענין שהרואהו כעת דהיינו עסק גזל וחמס וכיוצא שטוענין הבעלי דינים, על כן יפשפש במעשיו אם יש בו איזה עבירה שיהיו בדוגמת אותו הדבר שהבעלי דינים נשפטין עליו ויהיה בכלל התקושו וקושו [צפניה ב א] שדרשו

רז"ל, ואז כשישוב בתשובה לפני הש"י יאירו עיניו להוציא הדין לאמתו:

וזהו ואצוה אתכם בעת ההוא, ר"ל כשיגיע העת כזאת שלא תבינו איזה משפט (וקאי אדלעיל מיניה), את כל הדברים, עם כל הדברים שדברו לפניך הבעלי דינים, אשר תעשון, על דוגמת עבירה כזאת תעשון אש"ר, היינו תשובה הנקראת אש"ר מבינה המאשרינו ונותנת מוחין להבין, נ"ל, ולפי זה יצדק ואצוה אתכם לכלול גם הבעל דין, שגם הבעל דין והעדים בראותם איזה גזל וחמס מצד שכנגדו יעשו גם הם תשובה שלא לחנם אירע זה לנגד עיניו, רק שגם בידו יש איזה שמך דבר מזה, ויעוררוהו מן השמים לתשובה:

[ועיין באגרא דכלה פרשת וירא בזה הענין וזלה"ק: דמהראוי לצדיק להתפלל שלא יארע תקלה לשום אדם ובפרט לאותן הסמוכים לו, והגם דלא חשיד קוב"ה דעבדי דינא וכו', עם כל זה מהראוי לו להתפלל שיחזק הש"י את לב הרשעים לעוררם בתשובה, וככה אירע לאבינו אברהם להיות שהמקומות האלה היו סמוכים אליו, אזי הרע מאוד לבבו שאירע כזאת במקומות הסמוכים אליו והאשים את נפשו על הדבר, וז"ש וילך י"י כאשר כלה לדבר וכו', שהש"י הלך מאתו באשר שכבר כילה הדיבור, שלא היה עוד שום דיבור הנצרך לדבר אל אברהם אז, אבל אברהם בראותו שנפסק הדיבור חשב שהוא כענין רבי יהושע בן לוי דלא הוה משתעי אליהו בהדיה בגין דאכלא אריה לגברא בג' פרסאות הסמוכים, והאשים אברהם את נפשו על אשר לא התבונן מקדם על הדבר לבל יארע מקרה כזה במקומו ובסמוכים, וזהו ואברהם שב למקומו, דהיינו ששב בתשובה שלימה לפניו ית' על עסקי מקומו, ויתפרש למקומו על עסקי מקומו, כמו שפירשו המפרשים, בכמה פסוקים למ"ד במקום על, והבן, ובאמת אברהם לא חטא בזה כי רחוקים היו מתשובה, והפסקת הדיבור היה בעבור שכבר אמר אליו הש"י כל המצטרך לעת כזאת, רק שכן דרך הצדיקים שמאשימים את נפשם, והודיענו התורה מעלת אברהם אבינו ללמד לבניו דעת:]

את חצר הפריץ ואת מקום העסק של משפחתו, וגם כיצד הפריץ שולח את משרת אל אמו, לומר לה שתבוא אליו כדי לשכור מחדש את העסק, לאחר מכן אמר לו רבינו להמתין ליד החלון עוד כמחצית השעה ואז יסתכל החוצה פעם נוספת דרך החלון, כאשר עשה כן, ראה כיצד אמו חוזרת הבית כשהוא שמחה לאחר קבלתה בחזרה את מקור פרנסתה, ויצו עליו רבינו להסתכל על שעונו מה הוא השעה בדיק ולרשמה בפנקסו, בשו בו אל ביתו, נודע לו שאכן קרא הפריץ לאמו שתשכור מחדש את העסק, וכי כבר עשתה כן, וכאשר בירר את כל הענין לפרטיו, נתגלה לו כי זה אירע בדיק באותו יום ובאותו שעה, כאשר רבינו הראה לו כל זאת בחזיון דרך החלון שבביתו.

ויחזור האיש לרבינו לספר לו את כל מה שאירע, אז סיפר רבינו לחסידיו את המעשה הזה וכיצד אביו של האיש הציל והחיה את נפשו בעת הליכתו ללובלין וכי למען אביו פעל כל זאת.

רבינו בזכות נשמתו הזכה והנעלה היטיב להכיר את גדולת רבו החוזה בספריו הק' מעלה רבינו תורות ששמע מפי רבו וגם קוים לדמותו הדגולה והערצתו העצומה אליו, וכך כתב: בעינינו ראינו מכבוד אדמו"ר הרב הקדוש מהרי"צ זצלה"ה אשר היה קורא מהכתב שמות בני אדם שכתבו לו, היה מתבונן ברוח קדשו מעשה האיש אם זך ואם ישר פעלו או בהיפך ח"ו, ועוד כתב: עיני ראו ולא זר אצל כבוד אדמו"ר הרב הקדוש מהרי"צ זצוק"ל שהיה העינים ברשותו ואעפ"י שהיה מסתכל פנים בפנים לא ראה כי אם הנרצה לעבודת השי"ת עפ"י דרכי התורה ולא יכלתי להעלות הדבר על הספר, עכלה"ק: והלוואי ונוכל להיות קרובים ודבוקים לצדיקים קדושים וטהורים אלו, למען נוכל להתקרב אליו מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה.

בברכת פתח טל, אלה
ידידכם פנחס בנימין בן אנה אלה

יצטרכו פעם איזה דבר, שיפנו אלי.

לאחר ששהה רבינו במחיצת רבו החוזה במשך כמה שבועות ונכנס להיפרד ממנו על מנת לשוב לביתו, נתן לו החוזה כסף להוצאות הדרך בתוספת הערה כי בעתיד אל יתנהג כמו שעשה הפעם לקבל על עצמו לא להנות בדרך מן הבריות.

עברו שנים אחדות ועשיר זה, אשר הציל את רבינו בדרכו ללובלין, עמד לשבוק חיים לכל חי, ויאמר אל בניו: אם תבוא עליכם פעם צרה ח"ו, אזי תסעו לרבי צבי אלימלך והוא יעמוד לימינכם, לאחר שתאמרו לו שהנכם בניו של האיש שהחיה את נפשו בדרכו ללובלין.

ברבות הימים ניסה אחד לקפח את פרנסת אלמנותו של אותו עשיר, אשר התפרנסו מפונדק אתו שכרו מפריץ הכפר, הלה עשה זאת בהשגת גבולם, על ידי שכירתו את העסק מן הפריץ, בסכום גדול יותר, כל בקשות הבנים מן הפריץ לאפשר להם להמשיך בהחזקת העסק הושבו ריקם, אף כאשר רצו לתת לו את אותו הסכום שהשוכר החדש נתן, גם סירב להסכים, באמרו שכבר היה לו מספיק מהם, אזי נזכר הבן הגדול בדברי אביהם לפני מותו, ויסע לרבינו כדי לבקש את עזרתו בצרתם, בבואו לבית רבינו, אמר לגבאי שיאמר לרבי שהוא בנו של היהודי שגמל עמו חסד והחיה את נפשו בדרכו ללובלין, בשמוע רבינו על בואו, צוה להכניסו מיד לחדרו, לאחר ששמע מפיו את כל סיפור המעשה, אמר לו לבל ידאג כי הם יקבלו בחזרה את העסק.

ברם איש זה שהיה מקטני אמנה, לא האמין בלבו לדברים אלה, רבינו אשר הרגיש בזאת ברוח קדשו, לקח זוג משקפיים, הרכיבם על עיניו של האיש, ויאמר לו לגשת את החלון ולהסתכל החוצה, כאשר עשה כן, ראה לפניו

ונפל לתוך תעלה בצד הכביש, באותו שעה עבר שם יהודי עשיר במרכבתו הרתומה לסוסים, תוך כדי נסיעה הבחין היהודי בכובע שחור רחב שוליים, המונח בצדו בשפת התעלה, אשר נשמט מראש רבינו בעת נפילתו לתעלה, הוא הבין שזה שייך ליהודי וקפץ מן המרכבה לעברו, בגשתו לתעלה ראה יהודי השוכב בתוכה במצב של עילפון, מיד נתן לו מעט יי"ש והחיה את נפשו, לאחר ששבה אליו רוחו, שאלו העשיר לאן פניו מועדות, כאשר השיב "אל החוזה מלובלין" אמר העשיר כי גם הוא נוסע עתה אליו והינו מוכן לקחתו אליו במרכבתו.

החוזה ברוח קדשו ידע את אשר אירע, וכאשר שניהם נכנסו אליו לקבל ברכת שלום הושיט החוזה את ידו תחלה לעשיר באמרו כי יש לו דין קדימה מאחר שהוא "מחיה מתים", ויוסף החוזה אל העשיר: עתה כשתצטרך איזו טובה, תבקשהו מאברך זה.

לפני שהעשיר עזב את לובלין הוא נפרד מרבינו ואמר לו: ה"חוזה" אמר שאבקש מכם איזו טובה, אבל ב"ה לא חסר לי מאומה ויש לי רב,

השיב לו רבינו: אם כן אמור לבניך שאם

מבני יששכר יודעי בינה וגו' לדעת מה יעשה ישראל (דברי הימים א-יב,ג)

מדור ההלכה מתוך ספרי רבינו זיע"א

בעריכת הר"ה ג"ר אברהם צבי פפנהיים שליט"א

בעשיית הכלים בעצמו. (מגיד תעלומה ברכות נ"ד).

אמר אבי הלכך אנן אתחולי מתחילינן [לומר פרשת ציצית בליה] דקא מתחלי במערבא [מפני שכן נהגו בארץ ישראל] (ברכות יד ע"ב). מכאן יש ללמוד לעשות בכל מה דאפשר מננהגי ארץ ישראל, דכתיב כי מציון תצא תורה וכו'. (שם יד ע"ב)

ראה נתתי לפניכם את הארץ, ובאו ורשו את הארץ וגו' (א ח).

משנה: בנה בית חדש וקנה כלים חדשים (ברכות נד ע"א). דרך ארץ קמשימע לן, תחלה יבנה בית, ואח"כ יקנה כלים. ועוד משמיענו דהנה התנא בארץ ישראל קאי, קתני בבית, בנה בית, דמצוה ביותר לבנות מלקנות, בכדי שיוסיף על ישוב ארץ ישראל, מה שאין כן כלים יותר טוב לקנות, בכדי שלא יתבטל מלימודו

מהנעשה בחצרות קדשינו:

צינורות תת קרקעיות מתחת לשטח ההר שירזו בתוכו את כל המים, ולא יעבור בשטח עליו ונסלל הדרך, (ובתוכניות בעתיד לעשות מהמעין מקוה).

ב"ה שסיימו עם חלק הזה, ועכשיו כבר אפשר ללכת על הדרך הזה, ובקרב ממש נתחיל ביציקת ביטון לכל אורך הדרך ע"מ שלא יהיה בוז כשיורדים גשמים וכו', וגם להתקין גופי תאורה שיכול כל החפץ ללכת גם בליה מהנבין לציון רבינו, עדיין החובות מהחלק הראשון כבדים מאוד וכן זקוקים אנו לעזרתכם להמשך העבודה, כל החפץ לזכות במצוה חשובה זו לטובת הכלל, יפנה אלינו.

בחסדי השי"ת לאחר מאמצים קשים, ובהשקעה מרובה של דמים תרתי משמע, אחרי עבודה של כמעט שנה, הצלחנו לסיים לפלס את הדרך מבנין המוסדות עד אוהל רבינו בדינוב, דרך שבו יוכלו בעז"ה גם כוהנים ללכת עד לאוהל רבינו ללא שום חשש טומאה, הדרך הוסלל לגמרי מחוץ לבית הקברות מהצד השני, וכידוע אוהל רבינו נמצא בקצה בית הקברות, ועד היום היו צריכים לעבור את בית הקברות, וכיום שנסלל הדרך מהצד השני, אפשר להגיע הישר לאוהל רבינו.

יצוין שהקשיים בסלילת הדרך היו כי ההר בו נסלל הדרך מלא במעינות מים חיים וכל השטח הנחף לביצה עמוקה, נאלצנו לחתוך מההר ולבצע

שנתם בדינוב.

בשבת פרשת נחמו יהוה בדינוב קבוצות המעוניין להירשם בשילוב נסיעה לקברי צדיקים בכמה מדינות באיזור יפנה לטלפון 054-8426204.

בשבת מברכים אלול יהוה בדינוב קבוצות עם אפשרות לנשים, המעוניין יפנה לטל' 050-4132188.

לשבת ר"ח אלול אין אפשרות לאנשים פרטיים להזמין מקומות, ומי שמעוניין לשהות בדינוב לקראת הימים הנוראים יכול להזמין מקומות לשבת מברכים אלול, ושבת ט"ו אלול, ולימי ר"ה. בטלפון 050-4132188.

ההרשמה ל"ה בדינוב בעיצומה:

ברצונך לנצל את הימים הנוראים, לשהות במחיצת רבינו הבני יששכר, להרגיש התעלות רוחנית ע"י תפילות בהשתפכות הנפש, בנעימות נוסח בית דינוב, הרשם עוד היום לשהות בדינוב בימי ר"ה, ימים נעלים בדינוב שלא יצאו מזכרון! בטל' 050-4132188.

או באימייל: info@moreshet.pl

העולים לדינוב:

ביום שלישי זה עלו לדינוב קבוצה של יהודים שערכו מסע לקברי צדיקים שבפולין, ולנו את

בכל ליל שישי בשעה 10.00 מתקיים שיעור בספר 'אגרא דכלה' בבית המדרש דינוב רחוב בלזר 17 שכונת בית ישראל. זמן תפילת שחרית בשב"ק בשעה 10.30 - קידושא רבא במקום - בבית מדרשינו לא מדברים בשעת התפילה וקריאת התורה